

Autorské právo

Jestliže provozovatel ubytovacího zařízení inzeruje pokoje vybavené televizory k danému okamžiku a jestliže hradil televizní poplatky v počtu odpovídajícím počtu pokojů také v období předcházejícímu okamžiku inzerce, pak lze mít praktickou jistotu, že také v tomto (předešlém) rozhodném období byly pokoje v ubytovacím zařízení televizory vybaveny. Samozřejmě může nastat i situace odlišná, kdy například veškeré pokoje vybavil provozovatel ubytovacího zařízení televizory až po uplynutí rozhodného období a kdy zároveň hradil v rozhodném období televizní poplatky odpovídající počtu pokojů omylem, ovšem to již jsou okolnosti natolik se ve své kombinaci vzpírající obvyklému běhu věcí, pravděpodobnosti a zdravému rozumu, že je na provozovateli ubytovacího zařízení (tedy na subjektu stojícím v pozici žalovaného), aby je soudu v rámci své vysvětlovací povinnosti sdělil a prokázal a tím narušil opěrné body skutkového stavu zbudované druhou stranou. Stejně tak může provozovatel v rámci své vysvětlovací povinnosti uplatnit například tu významnou skutkovou okolnost, že obsazenost jeho ubytovacího zařízení nebyla v rozhodném období plná, přičemž pak nese břemeno tvrzení a břemeno důkazní k údajím o konkrétní (nižší než plné) obsazenosti.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 698/2017, ze dne 29.11.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, z. s., se sídlem v P., zastoupené JUDr. J.F., advokátem se sídlem v P., proti žalované Léčebné lázně Bohdaneč, a. s., se sídlem v L.B., zastoupené Mgr. M.P., advokátem se sídlem v H.K., o zaplacení 384 883 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 50 EC 134/2012, o dovolání žalobkyně a žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 6. 2016, č. j. 3 Co 162/2014-470, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 6. 2016, č. j. 3 Co 162/2014-470, a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 15. 9. 2014, č. j. 50 EC 134/2012-371, se zrušují a věc se vrací Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se domáhala uložení povinnosti žalované zaplatit jí částku 384 883 Kč s příslušenstvím představující bezdůvodné obohacení, které žalovaná měla získat na úkor osob, jejichž práva žalobkyně kolektivně spravuje ve smyslu § 95 a násl. zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Žalovaná provozuje nestátní zdravotnické zařízení Léčebné lázně Bohdaneč, v němž mělo v období od 1. 9. 2010 do 31. 12. 2011 (dále též jen „rozhodné období“) docházet prostřednictvím 300 zvukově-obrazových zařízení (dále též jen „televizory“) k zpřístupňování výkonů a záznamů výkonných umělců veřejnosti, tj. k veřejné produkci, a to bez licenčního oprávnění žalobkyní uděleného. Výši bezdůvodného obohacení žalobkyně vyčíslila dle § 40 odst. 4 autorského zákona.

2. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 15. 9. 2014, č. j. 50 EC 134/2012-371, žalobu v celém rozsahu zamítl (výrok I) a uložil žalobkyni nahradit žalované náklady řízení (výrok II).

3. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 14. 6. 2016, č. j. 3 Co 162/2014-470 (dále také jen „napadený rozsudek“), rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé potvrdil (výrok I rozsudku odvolacího soudu), ve výroku o nákladech řízení změnil co do výše nákladů hrazených žalobkyní (výrok II rozsudku odvolacího soudu) a uložil žalobkyni nahradit žalované náklady odvolacího řízení (výrok III rozsudku odvolacího soudu).

4. Odvolací soud přisvědčil závěru soudu prvního stupně, podle něhož žalobkyně na základě jí označených nepřímých důkazů neprokázala tvrzení, že žalovaná v rozhodném období zpřístupňovala svým klientům ubytovaným na pokojích signál televizního vysílání a v jakém rozsahu a že televizní vysílání obsahovalo v rozhodné době umělecké výkony nebo zvukové a zvukově obrazové záznamy subjektů, jejichž majetková práva žalobkyně spravuje. Žalobkyně totiž nepředložila jako důkaz záznam o provedení kontroly u žalované v rozhodném období. Nepřímé důkazy v podobě zprávy České televize o počtu televizních přijímačů, za něž žalovaná hradila v rozhodném období televizní poplatky, a vytištěný náhled internetových stránek žalované ze dne 2. 7. 2012 sdělující počet televizorů, kterými je zařízení žalované vybaveno, nejsou důkazy způsobilé prokázat nárok žalobou uplatněný. Odvolací soud zmiňuje nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 3076/13, a ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2186/14, z nichž dovozuje, že je na žalobkyni, aby prokázala schopnost zařízení přenést chráněná díla ke konečnému uživateli, aby prokázala, že skutečně prostřednictvím těchto zařízení docházelo k zásahu do autorských práv jí zastupovaných subjektů a aby specifikovala alespoň druhově okruh děl a zastupovaných osob k průkazu, že prostřednictvím takového zařízení docházelo či alespoň mohlo docházet s pravděpodobností blížíící se jistotě k produkci děl, k jejichž ochraně je povolána. Stručně řečeno, odvolací soud (spolu se soudem prvního stupně) je toho názoru, že jen na základě inzerce žalované z období následujícího po rozhodném období (v níž je oznamováno, kolika televizory je její hotelové zařízení vybaveno) a průkazu o platbě koncesionářských poplatků za televizory v rozhodném období nelze prokázat, že žalovaná v rozhodném období zpřístupňovala svým hostům televizní vysílání obsahující umělecké výkony a zvukové a zvukově obrazové záznamy subjektů, jejichž práva spravuje.

II. Dovolání a vyjádření k němu

5. Rozsudek odvolacího soudu napadla v celém rozsahu žalobkyně dovoláním. Při řešení otázky hmotného nebo procesního práva se dle žalobkyně odvolací soud zčásti odchýlil od ustálené praxe dovolacího soudu a zčásti tato otázka nebyla v rozhodování dovolacího soudu dosud vyřešena. Konkrétně žalobkyně odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 3076/13, a ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2186/14 (které zmínil též odvolací soud v napadeném rozsudku), a vysvětluje, že se odvolací soud od závěrů prezentovaných v těchto nálezech odchýlil a že tyto nálezy desinterpretoval. Totiž dané nálezy byly vydány na základě výjimečných skutkových okolností (občasné puštění rádia v obchodě pro ukrácení dlouhé chvíle prodavačky, kdy žalobcem byla Ochranná asociace zvukařů – autorů, a užívání televizoru v restauraci jen pro videoprojekce místního motorkářského klubu, případně jen pro sledování olympijských her). V projednávané věci ovšem k žádným takovým výjimečným okolnostem nedošlo, žalovaná se nebránila žádnými takovými výjimečnými tvrzeními, která by mohla mít vliv na posuzovaný nárok, jako tomu bylo ve věcech řešených Ústavním soudem. Dále pak žalobkyně pokládá za nesprávný závěr odvolacího soudu, podle něhož by měla nést břemeno důkazní k tomu tvrzení, že k užití předmětů ochrany docházelo na pokojích žalované po celou rozhodnou dobu. Podle závěrů prezentovaných ve shora označených nálezech musí soud posoudit celkovou podstatu celé situace, tedy logicky posoudit, zda může docházet k užití předmětů autorskopravní ochrany. Žalobkyně upozorňuje na závěr Ústavního soudu o tom, že postačí, pokud k přenosu může docházet, neboť již takto vyvstává v případě restauračních zařízení vysoká pravděpodobnost, že v určitých chvílích k přenosu skutečně dochází. Konečně pak žalobkyně upozorňuje také na judikaturu dovolacího soudu reprezentovanou například rozhodnutími vydanými ve věcech sp. zn. 30 Cdo 1759/2011 nebo 30 Cdo 2715/2015, kdy obecně byl nárok

kolektivních správců v souvislosti s provozováním televizního vysílání prostřednictvím televizorů umístěných na pokojích k ubytování uznán za oprávněný a dále se v rozhodnutích dovolacího soudu řešila jen výše tohoto nároku.

6. Žalovaná k dovolání žalobkyně uvedla, že v dovolání nebyly vymezeny předpoklady jeho přípustnosti a nebyla vymezena rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, od níž se měl odvolací soud v napadeném rozsudku odchýlit. Žalobkyně se nepřipustně domáhá přezkumu zjištěného skutkového stavu a pokouší se dovoláním jen zhojit neunesení důkazního břemene, o němž byla opakovaně poučena.

7. Žalovaná napadla rozsudek odvolacího soudu v rozsahu jeho nákladových výroků II a III. Přípustnost dovolání žalovaná spatřuje „v nesprávném posouzení právní otázky“. Podle ní odvolací soud nesprávně stanovil výši nákladů řízení, čímž bylo zasaženo do jejího ústavního práva na spravedlivý proces. Při výpočtu nákladů řízení odvolací soud nesprávně vycházel (při stanovení výše odměny pro advokáta) z § 9 odst. 3 písm. d) vyhlášky č. [177/1996](#) Sb. Předmětem řízení je totiž primárně vydání bezdůvodného obohacení, a proto je třeba vypočítat odměnu advokáta podle § 7 uvedené vyhlášky. Při výpočtu výše nahrazovaných nákladů řízení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu reprezentované rozsudkem ze dne 30. 11. 2004, sp. zn. 33 Odo 158/2003.

8. Žalobkyně se k dovolání žalované nevyjádřila.

III. Zastoupení, včasnost a náležitosti dovolání

9. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovoláních rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (viz čl. II bod 7 zákona č. [404/2012](#) Sb. a čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

10. Dovolání byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými, za splnění podmínky § 241 odst. 1 o. s. ř. a § 241a odst. 2 o. s. ř.

IV. Přípustnost dovolání

11. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

12. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

13. Dovolání žalobkyně je přípustné, neboť napadený rozsudek závisí na vyřešení otázky hmotného i procesního práva týkající se břemene tvrzení a břemene důkazního a jejich unesení ve sporech o vydání bezdůvodného obohacení získaného provozováním televizního vysílání na pokojích ubytovacích zařízení bez licenčního oprávnění. Tato otázka nebyla dosud v rozhodování dovolacího soudu ve všech souvislostech vyřešena.

V. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

14. Podle § 23 autorského zákona provozováním rozhlasového či televizního vysílání díla se rozumí zpřístupňování díla vysílaného rozhlasem či televizí pomocí přístroje technicky způsobilého k příjmu rozhlasového či televizního vysílání. Za provozování rozhlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 téhož zákona nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotních služeb ve zdravotnických zařízeních.

15. Podle § 40 odst. 4 autorského zákona právo na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení podle zvláštních právních předpisů zůstává nedotčeno; místo skutečně ušlého zisku se autor může domáhat náhrady ušlého zisku ve výši odměny, která by byla obvyklá za získání takové licence v době neoprávněného nakládání s dílem. Výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně toho, kdo neoprávněně nakládal s dílem, aniž by k tomu získal potřebnou licenci, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem.

16. Podle § 95 autorského zákona účelem kolektivní správy práv podle tohoto zákona (dále jen "kolektivní správa") je kolektivní uplatňování a kolektivní ochrana majetkových práv autorských a majetkových práv souvisejících s právem autorským a umožnění zpřístupňování předmětů těchto práv veřejnosti (odstavec 1). Kolektivní správou je zastupování většího počtu osob, jimž přísluší a) majetkové právo autorské nebo majetkové právo související s právem autorským, b) ze zákona oprávnění k výkonu majetkových práv k dílu (§ 58), nebo c) ze smlouvy výhradní oprávnění k výkonu práva kolektivně spravovaného pro celou dobu trvání majetkových práv a alespoň pro území České republiky s právem poskytnout podlicenci (dále jen "nositelé práv") k jejich společnému prospěchu, a to při výkonu jejich majetkových práv ke zveřejněným nebo ke zveřejnění nabídnutým dílům, uměleckým výkonům, zvukovým a zvukově obrazovým záznamům (dále jen "předměty ochrany"), pokud jiný než kolektivní výkon těchto práv je nedovolený (§ 96) nebo neúčelný; za předmět ochrany k zveřejnění nabídnutý se považuje takový předmět ochrany, který nositel práva písemně oznámí příslušnému kolektivnímu správci za účelem zařazení takového předmětu ochrany do rejstříku předmětů ochrany (odstavec 2). Zprostředkování uzavření licenční nebo jiné smlouvy není výkonem kolektivní správy. Výkonem kolektivní správy též není příležitostné či krátkodobé zastupování jiných než povinně kolektivně spravovaných práv (odstavec 3).

17. Podle § 101 odst. 9 písm. d) autorského zákona poskytne-li hromadnou smlouvou podle odstavce 1 příslušný kolektivní správce licenci k provozování rozhlasového nebo televizního vysílání určitého druhu děl, uměleckých výkonů, zvukových záznamů nebo zvukově obrazových záznamů, platí, že je takto licence poskytnuta nejen ve vztahu k příslušným předmětům ochrany, a jde-li o díla, k příslušným druhům děl nositelů práv smluvně zastupovaných, ale i všech ostatních, kteří se pak považují za zastupované ze zákona. To neplatí pro díla audiovizuální ani díla audiovizuálně užitá, pokud jde o licenci podle písmene c) a e), ani pro takového smluvně nezastupovaného nositele práva, který vůči uživateli a příslušnému kolektivnímu správci účinky hromadné smlouvy pro konkrétní případ či pro všechny případy vyloučí; nemůže však vyloučit účinky hromadné smlouvy v případě licence podle písmene d).

18. Podle § 132 o. s. ř. důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

19. Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 14. 10. 2015, sp. zn. 31 Cdo 3093/2013, uzavřel, že výjimka uvedená v poslední větě § 23 autorského zákona, podle níž za provozování rozhlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 téhož zákona rovněž nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních, se obecně nevztahuje na pacienty ubytované v lázeňských zařízeních. I v těchto případech se jedná o provozování rozhlasového a televizního vysílání, a proto kolektivnímu správci, zastupujícímu autory přísluší

zejména oprávnění udělovat souhlas ke zpřístupňování děl lázeňskými zařízeními, stejně jako sjednávat a vybírat autorské odměny za jejich užití a domáhat se nároků na vydání bezdůvodného obohacení z neoprávněného užití těchto děl.

20. Dále Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 31. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2883/2011, při úvaze o kritériích pro výpočet výše autorské odměny potažmo bezdůvodného obohacení za provozování televizního a/nebo rozhlasového vysílání na pokojích ubytovacího zařízení uzavřel, že konkrétní výše nároků se odvíjí od počtu televizních a rádiových přijímačů, vytiženosti ubytovacího zařízení a dalších faktorů, bez kterých nelze částku konkrétně vyčíslit.

21. V nálezu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2186/14, dovodil Ústavní soud následující: „Kolektivní správce je tedy oprávněn zastupovat autorská práva pouze těch umělců, nad nimiž vykonává kolektivní správu. Z tohoto důvodu zdejší soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 3076/13 vyzdvihl, jak správně stěžovatel poukazuje, že skutečnost, zda se hudební produkce vztahovala výhradně k mistrům zvuku, které jako kolektivní správce zastupuje, je klíčová pro posouzení vlastního nároku. Uvedené je třeba mít na zřeteli též při hodnocení otázky, zda kolektivní správce určil díla, která měla být veřejně produkována, respektive v jaké podobě by měl určit chráněná díla a nositele jejich práv zasazených jejich neoprávněným užitím. Zde Ústavní soud uvádí, že by samozřejmě bylo proti smyslu a účelu kontroly prováděné kolektivním správcem, pokud by takto měl určit konkrétní díla, jež byla uživatelem zpřístupněna veřejnosti, poněvadž tento postup by v mnohých případech nebyl, s ohledem na značné množství zastupovaných nositelů práv, zřejmě ani možný. Řečené plyne i z jedné z funkcí kolektivní správy a taktéž zákonného monopolu pro jednotlivé oblasti chráněných děl, jež spočívá ve skutečnosti, že takto budou autorská práva komplexně chráněna a v zásadě mezi jednotlivými autorskými díly spadajícími do stejné kategorie nebude činěn rozdíl. To však nevylučuje, aby v případě kontroly a následného vymáhání protiprávně neuhrazeného licenčního poplatku kolektivní správce specifikoval (alespoň druhově), že prostřednictvím inkriminovaného zařízení skutečně docházelo (či mohlo docházet s pravděpodobností blízkou se jistotě) k produkci děl, právě k jejichž ochraně je povolán, poněvadž v opačném případě by nemohl uživatel předmětů ochrany (v nyní projednávaném případě stěžovatel) ověřit, zdali skutečně tomuto dotčenému kolektivnímu správci (či naopak jinému) přísluší odměna za produkci předmětných děl. Pouze tímto postupem bude předmět požadované částky náležitě a určitě specifikován, což představuje základní požadavek pro právní vztahy uskutečňované v soukromém i veřejném právu.“

22. Na základě nyní uvedených premis dovozených v judikatuře Ústavního soudu a Nejvyššího soudu je nutno uzavřít, že pakliže kolektivní správce spravuje práva výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, jako je tomu v poměrech projednávané věci, a pořadem práva vymáhá protiprávně neuhrazené licenční odměny respektive bezdůvodné obohacení získané neoprávněným užitím na úkor osob, jejichž práva na provozování vysílání (§ 23 autorského zákona) spravuje, pak již jen poukazem na své oprávnění (tj. odkazem na to, jaká typová práva ve smyslu autorského zákona spravuje) v průběhu řízení před soudem zcela dostatečně specifikuje (druhově), že prostřednictvím provozování televizního vysílání mohlo docházet s pravděpodobností blízkou se jistotě (ne-li s naprostou jistotou) k zpřístupňování uměleckých výkonů a zvukových a zvukově obrazových záznamů, k jejichž ochraně je povolán. Je totiž evidentní, že:

- a) obvykle dostupné televizní vysílání obsahuje v širokém rozsahu právě chráněné umělecké výkony a zvukové a zvukově obrazové záznamy. Za obvyklého běhu věcí (tj. v případech, kdy žalované subjekty nenamítají konkrétní výjimečné okolnosti vztahující se k obsahu televizního vysílání) je prakticky jisté, že osoby ubytované v ubytovacím zařízení vybaveném televizory na pokojích mají k dispozici též takové televizní vysílání (takové programy), které obsahuje chráněné umělecké výkony a/nebo zvukové a zvukově obrazové záznamy,
- b) právo na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání bylo v rozhodném období právem v

režimu tzv. quasipovinné kolektivní správy (srov. § 101 odst. 9 písm. d/ autorského zákona), nově přímo autorským zákonem označované jako rozšířená kolektivní správa (srov. § 97e odst. 4 písm. d/ autorského zákona, ve znění zákona č. [102/2017 Sb.](#), dále jen „autorský zákon po novele“). U quasipovinné kolektivní správy práva na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání pak platí, že kolektivní správce spravuje práva všech „svých“ nositelů práv (zde k uměleckým výkonům a zvukovým a zvukově obrazovým záznamům). Takto kolektivní správce – dnes již dle výslovného ustanovení § 97e odst. 5 autorského zákona po novele – vymáhá také právo na vydání bezdůvodného obohacení vzniklého neoprávněným provozováním vysílání (§ 23 autorského zákona) ve vztahu ke všem uměleckým výkonům a zvukovým a zvukově obrazovým záznamům. Přestože autorský zákon takové výslovné ustanovení před novelou zákonem č. [102/2017 Sb.](#), tedy ani v rozhodném období, neobsahoval, lze totéž dovodit ve vztahu ke quasipovinné kolektivní správě také před předmětnou novelou autorského zákona analogií k § 96 odst. 2 autorského zákona, který toto pravidlo upravoval ve vztahu k (pravé) povinné kolektivní správě (nově § 97d odst. 2 autorského zákona po novele). Opačný závěr by popíral účel kolektivní správy a prosaditelnost práv v režimu quasipovinné kolektivní správy, kdy individuální výkon práv v tomto režimu je v zásadě nemožný, což platí nejen ve vztahu k poskytování licence, ale i – a možná ještě více – ve vztahu k uplatňování nároků z porušení práva.

23. V této situaci je tudíž nesprávným postup soudu, který ukládá žalobkyni tvrdit a prokazovat, jaké konkrétní předměty ochrany (tj. konkrétní umělecké výkony nebo konkrétní záznamy) byly užity. K tomu se jen připomíná, že v poměrech projednávané věci, kdy k užití předmětů ochrany mělo dojít prostřednictvím provozování televizního vysílání na pokojích ubytovacího zařízení, pak dokonce není – na rozdíl od provozování vysílání ve veřejném prostoru – významné ani to, zda ke sledování vysílání hostem skutečně došlo (tedy zda si host na svém pokoji televizor skutečně zapnul a na jaký kanál vysílání přepnul), avšak jen to, zda měl takový host funkční televizor na svém pokoji k dispozici (tj. zda mohl televizní vysílání zhlédnout).

24. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2682/2013, uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 93/2014, skutečnost prokazovanou pouze nepřímými důkazy lze mít za prokázanou, jestliže na základě výsledků hodnocení těchto důkazů lze bez rozumných pochybností nabýt jistoty (přesvědčení) o tom, že se tato skutečnost opravdu stala (že je pravdivá); nestačí, lze-li usuzovat pouze na možnost její pravdivosti (na její pravděpodobnost).

25. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2822/2013, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 3327/14, v situacích, kdy strana zatížená důkazním břemenem objektivně nemá a nemůže mít k dispozici informace o skutečnostech významných pro rozhodnutí ve sporu, avšak protistrana má tyto informace k dispozici, tak může nastoupit vysvětlovací povinnost protistrany. Vysvětlovací povinnost ovšem nelze ztotožňovat s povinností strany nezatížené důkazním břemenem k iniciativě působící proti sobě samé. Vysvětlovací povinnost nastupuje též pouze za situace, kdy strana zatížená důkazním břemenem přednese opěrné body skutkového stavu a zvýší tak pravděpodobnost svých skutkových tvrzení. Pouhá povšechná tvrzení strany zatížené důkazním břemenem nedostačují.

26. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 3076/13, ústavně zaručenému právu na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 a násl. Listiny základních práv a svobod) odpovídá povinnost obecných soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit a v tom rámci se adekvátně, co do myšlenkových konstrukcí racionálně logickým způsobem vypořádat s argumentačními tvrzeními uplatněnými účastníky řízení.

27. Jestliže v projednávané věci žalobkyně tvrdí (a prokazuje), že žalovaná inzerovala v období následujícím v řádu několika měsíců po konci rozhodného období, že pokoje v jejím ubytovacím

zařízení jsou vybaveny televizory, a jestliže zároveň žalobkyně tvrdí (a prokazuje), že žalovaná hradila v průběhu rozhodného období televizní poplatky podle zákona č. [348/2005](#) Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, za konkrétní počet televizorů odpovídající (alespoň řádově) počtu pokojů v ubytovacím zařízení žalované, pak jde o dílčí tvrzení ve svém celku v zásadě plně postačující k podepření základního tvrzení žalobkyně o tom, že žalovaná v rozhodné době užívala umělecké výkony a zvukové a zvukově obrazové záznamy provozováním televizního vysílání na pokojích ve svém ubytovacím zařízení. Je totiž podle logiky a s ohledem na obvyklý běh věcí zřejmé, že jestliže provozovatel ubytovacího zařízení inzeruje pokoje vybavené televizory k danému okamžiku a jestliže hradil televizní poplatky v počtu odpovídajícím počtu pokojů také v období předcházejícímu okamžiku inzerce, pak lze mít praktickou jistotu, že také v tomto (předešlém) rozhodném období byly pokoje v ubytovacím zařízení televizory vybaveny. Samozřejmě může nastat i situace odlišná, kdy například veškeré pokoje vybavil provozovatel ubytovacího zařízení televizory až po uplynutí rozhodného období a kdy zároveň hradil v rozhodném období televizní poplatky odpovídající počtu pokojů omylem, ovšem to již jsou okolnosti natolik se ve své kombinaci vzpírající obvyklému běhu věcí, pravděpodobnosti a zdravému rozumu, že je na provozovateli ubytovacího zařízení (tedy na subjektu stojícím v pozici žalovaného), aby je soudu v rámci své vysvětlovací povinnosti sdělil a prokázal a tím narušil opěrné body skutkového stavu zbudované stranou žalující (jak o tom shora uvedené závěry judikatury Nejvyššího soudu hovoří). Stejně tak může provozovatel v rámci své vysvětlovací povinnosti uplatnit například tu významnou skutkovou okolnost, že obsazenost jeho ubytovacího zařízení nebyla v rozhodném období plná, přičemž pak nese břemeno tvrzení a břemeno důkazní k údajím o konkrétní (nižší než plné) obsazenosti.

28. Tudíž je nesprávný také závěr odvolacího soudu o tom, že žalobkyně neunesla břemeno tvrzení, respektive břemeno důkazní k tomu, že žalovaná v rozhodném období provozovala televizní vysílání výkonů a záznamů (veřejnou produkci) prostřednictvím televizorů umístěných na pokojích svého ubytovacího zařízení, jestliže žalobkyně tvrdila a prokázala, že žalovaná inzerovala vybavení svých pokojů pro hosty televizory v období následujícím (několik měsíců) po konci rozhodného období a že žalovaná v rozhodném období hradila televizní poplatky za televizory v počtu odpovídajícím počtu pokojů v jejím ubytovacím zařízení, a jestliže zároveň sama žalovaná nijak nevysvětlovala a neprokazovala konkrétní okolnosti narušující jinak ucelený a logický řetězec (opěrné body) předestřený a prokázáný žalobkyní.

29. Nálezy Ústavního soudu zmíněné v napadeném rozsudku (sp. zn. II. ÚS 3076/13 a II. ÚS 2186/14) ve skutečnosti nepodporují závěry napadeného rozsudku. Je zde zásadní rozdíl spočívající ve skutkových okolnostech a zejména v obraně žalovaného subjektu. V projednávané věci se nepodávají skutečnosti, jež shledal významnými Ústavní soud při řešení věcí shora označených. Tedy že šlo (v jednom případě) o produkci vztahující se výhradně k mistrům zvuku (jde o specifický a nepoměrně užší okruh subjektů a předmětů ochrany než u žalobkyně v projednávané věci), že podle obrany žalované mělo jít o přístroj vlastněný a provozovaný zaměstnankyní žalované jen pro vlastní potřebu v prodejně kol, v níž případný provoz rozhlasového přijímače nemá žádný vliv na chování zákazníků a nepřináší provozovateli žádný prospěch, že televizor umístěný v restauraci další žalované měl sloužit k promítání vlastních nahrávek tamního motoklubu, popřípadě jen k občasnému sledování olympijských her, že tento televizor nebyl po určitou dobu funkční apod. Žádnou obdobnou konkrétní a specifickou obranu žalovaná v projednávané věci, v níž jde o umístění televizorů na pokojích ubytovacího zařízení a o ochranu práv výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových nahrávek, neuplatnila.

VI. Závěr

30. Odvolací soud v projednávané věci při posuzování otázky břemene tvrzení a břemene důkazního

nepostupoval v souladu se shora uvedenými závěry. Rozsudek odvolacího soudu je nesprávný, a proto jej dovolací soud zrušil včetně navazujících výroků o náhradě nákladů řízení (před soudem prvního i druhého stupně) podle § 243e odst. 1 o. s. ř. Protože se důvody, pro které bylo v daném rozsahu zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, vztahují i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

31. Vzhledem k tomu, že bylo Nejvyšším soudem shledáno jako důvodné dovolání žalobkyně, které směřovalo vůči věci samé a na základě něhož došlo ke zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně i rozhodnutí soudu odvolacího včetně veškerých akcesorických nákladových výroků, Nejvyšší soud se pro nadbytečnost již nezabýval otázkou přípustnosti potažmo důvodnosti dovolání podaného v projednávané věci žalovanou.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Blankosměnka](#)
- [Nájem](#)
- [Ochrana osobnosti \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)